

GRÄVBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

INNEHÅLL

1. Allmänt	4
1.1 Väghållarens ansvar	4
1.2 Sökandens ansvar	5
2. Information	6
2.1 Förhandsinformation	6
2.2 Information på plats	7
3. Tillstånd	7
3.1 Ansökan	7
3.2 Ansvarig för ansökan	8
3.3 Godkänd ansökan	9
4. Avspärrning och utmärkning av arbetsområde/markskada ...	10
4.1 Trafikyta	10
4.2 Grönyta.....	12
5. Läggningsdjup för ledningar med mera	12
6. Hårdgjorda ytor	12
6.1 Omfattning	13
6.2 Metoder och tider för återställning av beläggning i körbanor.....	14
Första återställningen	14
Andra återställningen	14
6.3 Metoder och tider för återställning av beläggning i cykelvägar och gångbanor.....	15
6.4 Återfyllning och överbyggnadsmaterial.....	16
7. Grönytor	17
7.1 Förebyggande åtgärder.....	18
7.2 Materialhantering	19
7.3 Återfyllning	19
7.4 Slutlig återställning	19

8. Utrustning, befintligt material med mera	19
9. Besiktning, garanti med mera	19
9.1 Försyn.....	19
9.2 Klaranmälan/Eftersyn	20
9.3 Akuta arbeten	21
9.4 Avspärning/utmärkning	21
10. Ersättning	22
11. Viten	22
12. Påföljder.....	23
12.1 Senareläggning av arbete	23
12.2 Avbrytande av arbete	23
12.3 Nekande att bevilja tillstånd.....	23

Bilaga 1: Blankett för kvalitetsdokumentation

1. Allmänt

Gator, parker och annan allmän platsmark används till anläggningar som är till nytta för kommunens invånare. Både gator och parker och dess anläggningar är en förutsättning för ett fungerande samhälle. Trafiken ska flyta utan störningar liksom den tekniska försörjningen genom kablar och ledningar. Ibland leder kraven från olika intressenter till konflikter. För detta ändamål finns *Grävbestämmelser för allmän plats i Eslövs kommun*.

Väghållaren ska alltid kontaktas inför ett arbete. Eslövs kommun kan bara ge tillstånd till grävning där Eslövs kommun är väghållare. Övriga väghållare kan vara till exempel Trafikverket och vägförening/vägsamfällighet. Information om väghållare finns i Trafikverkets NVDB (Nationell vägdatabas).

För väghållaren och parkförvaltaren är det viktigt att genom långsiktig planering och bra samordning kunna begränsa antalet grävningar i kommunen. Det är viktigt att anpassa tidpunkten för grävningar till allmänhetens behov och se till att återställningen sker snabbt och med hög kvalitet. Väghållaren och parkförvaltaren måste också få ersättning för sina kostnader och för de ökade underhållskostnader som grävningar medför.

Gatorna måste därför byggas upp efter enhetliga principer och grävningar i parkmark utföras så att inga skador på växtligheten uppstår. Marken ska återuppbyggas enligt de krav som Miljö och Samhällsbyggnad ställer på parkmarken.

För grävningsarbete eller motsvarande arbete i allmän platsmark krävs att ledningsägare slutit avtal med Eslövs kommun avseende rätten att anlägga och bibehålla ledningar eller annan enskild egendom i allmän platsmark. Därutöver krävs alltid ett grävstillstånd.

1.1 Väghållarens ansvar

Dessa bestämmelser gäller för allmän plats som förvaltas av Eslövs kommun, Miljö och Samhällsbyggnad. För grävarbeten i allmän platsmark krävs tillstånd av Miljö och Samhällsbyggnad, varvid dessa bestämmelser ska följas om inte annat skriftligt avtalats.

Miljö och Samhällsbyggnad kan, med hänsyn till ”Bredbandspolicy för Eslövs kommun”, komma att frångå dessa grävbestämmelser när det gäller förläggning av fiber.

1.2 Sökandens ansvar

Sökanden är ansvarig för att betryggande och enligt gällande föreskrifter erforderliga åtgärder vidtas för att förhindra olyckshändelser i samband med eller till följd av arbetena.

Sökanden ansvarar för att dessa bestämmelser följs.

Sökanden ska under arbetet utföra en egenkontroll. Egenkontrollen ska dokumenteras skriftligt och vid anmodan överlämnas till Miljö och Samhällsbyggnads representant vid slutbesiktningen.

Miljö och Samhällsbyggnad påtar sig inget ansvar för av sökanden föreslagen placering av ledning. Det åligger sökanden att själv svara för kontroll av andras ledningar och anläggningar. Sökanden ansvarar för att utmärkning av andra ledningsägares ledningar blir utförd samt svarar för eventuell uppkommen skada på annans ledning eller anläggning. Om skador uppkommer vid arbetet svarar sökanden för kostnaden att åtgärda skadorna. Sökanden bekostar alla åtgärder i allmän platsmark som görs i samband med grävningsarbetet. Sökanden ansvarar för återställningen. Sökanden ska se till att arbetsområdet fram till utförd slutbesiktning hålls i sådant skick att ordning och säkerhet ej åsidosätts. Därmed minskar risken för skador på person, intilliggande anläggning eller egendom.

Arbete ska bedrivas skyndsamt och omfatta minsta möjliga område så att störningen för allmänhet, näringsidkare med flera begränsas samt utföras med material och varor som uppfyller krav enligt AMA Anläggning 17 om inget annat anges i dessa grävbestämmelser. Utförandet ska utföras enligt krav i AMA Anläggning 17. Schaktmassor och asfalt ska tas omhand på ett ur miljösynpunkt säkert sätt.

Enligt miljöbalken ska sökande (oavsett om området tidigare ansetts förorenat) genast underrätta Miljöavdelningen, Eslövs kommun, e-post: miljo@eslov.se, om det upptäcks en förorening och/eller en överhängande fara för en allvarlig miljöskada på fastigheten.

Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden kan komma att ställa krav på markundersökning vid misstanke om förorenad mark samt på hanteringen av massor. Om hantering av asfalt sker i samband med grävning ska asfaltens tjärinnehåll undersökas eller bedömas. Om föroreningsförekomst i asfalt eller mark bekräftas ska en anmälan, enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, inkomma till miljöavdelningen minst 6 veckor innan planerad grävstart.

Om man vill använda offentlig plats för till exempel upplag, containrar, arbetsbodar så måste man ha tillstånd. Detta tillstånd behandlar Polismyndigheten enligt Ordningslagen. På polisens hemsida (www.polisen.se) finns mer information.

För upplag, arbetsbodar eller containrar krävs bygglov enligt 9 kapitlet 2 § plan- och bygglagen (2010:900) respektive 6 kapitlet 1 § plan- och byggförordningen (2011:338). Blanketter för ansökan finns på Eslöv kommuns hemsida. Kontakta bygglovsavdelningen för mer information, 0413-620 00 under telefontid 10-12 eller e-post direkt till handläggare.

Fastighetsägares in- och utfarter får inte blockeras.

2. Information

Samråd angående läge för ny ledning ska ske med övriga ledningsägare. För information om befintliga ledningar se www.ledningskollen.se. Notera dock att samtliga ledningsägare kanske inte finns representerade där.

Ledningskollen är en gratis webbtjänst som kan användas för att, dels få reda på var ledningar och annan infrastruktur finns, dels skydda ledningar mot avgrävningar samt dels förenkla och samordna grävarbeten.

Ledningskollen drivs av Post- och telestyrelsen (PTS) och finansieras av PTS, Svenska kraftnät och Trafikverket.

Det är av stor vikt att hänsyn tas till allmänheten vid grävningsarbeten. Berörda parter ska informeras av sökanden i god tid innan arbetet startar. Vid alla arbeten åligger det sökanden att informera allmänhet och näringsidkare.

Karta över godkända grävningar, trafikanordningsplaner och markupplåtelser finns på <https://kartportal.eslov.se/kartportal/>.

Miljö och Samhällsbyggnad kallar regelbundet till byggsamordningsmöten med samtliga ledningsägare, där planerade arbeten ska tas upp i god tid för att kunna utnyttja de fördelar som kan uppnås vid exempelvis samförläggning eller nyttjande av befintlig kanalisering.

2.1 Förhandsinformation

Förhandsinformation är information som ges till berörda parter innan arbetet startar. Informationen kan utgöras av meddelande i massmedia, skyltar, informationsblad till berörda, sammankomster etc.

Om fordon för avfallshantering blir berörda ska information lämnas i god tid till Mellanskånes Renhållnings AB, e-post: kundtjanst@merab.se.

Tidpunkten och typen av förhandsinformation är beroende av den olägenhet som drabbar allmänhet eller verksamhet på grund av arbetet.

Olägenheten bestäms av följande faktorer:

- geografisk belägenhet
- omfattning av arbete
- tidpunkt
- byggtid

Det åligger sökanden att bedöma huruvida den geografiska belägenheten, omfattningen, tidpunkten eller byggtiden påverkar de informationsinsatser som behöver göras. Särskild uppmärksamhet ska ägnas näringsidkare, fastighetsägare och boende. Förhandsinformation är generellt inte behövligt vid punktgrävningar, under förutsättning att den geografiska belägenheten, omfattningen, tidpunkten eller byggtiden inte föranleder sådana insatser.

Åtgärderna ska verkställas i godtagbar tid före planerad grävning.

2.2 Information på plats

Information på plats ska alltid finnas vid alla slags grävningar. Detta gäller även vid akuta grävningar.

Minst en informationsskylt ska finnas vid arbetsplatsen. Behov av flera skyltar kan finnas vid utsträckt arbetsområde. Information ska finnas på plats tills återställningen är utförd och därefter avlägsnas. Skylt inom arbetsområde ska utformas och placeras så att den ej skymmer trafik, samt i förekommande fall håller höjderna 2,5 meter över gångbana samt 4,7 meter över körbana. Skyltens storlek ska vara rimlig i förhållande till den aktuella platsen.

Informationsskylten ska innehålla uppgifter om:

- arbetets art
- ansvarig ledningsägare
- entreprenör
- när arbetet ska vara klart
- telefonnummer dit allmänheten kan vända sig med frågor om arbetsplatsen.

3. Tillstånd

3.1 Ansökan

Ansökan om tillstånd görs via e-tjänsten ”Grävtillstånd”, där ledningsägaren/entreprenören skapar ett konto och skickar in ansökan för

varje enskilt arbete direkt till Miljö och Samhällsbyggnad. Länk till "Grävstillstånd" finns på www.eslov.se. I ansökan ska arbetsplatsen markeras på karta, ritningar ska bifogas så att det tydligt framgår var och hur arbetet ska utföras samt arbetets art.

Ansökan skickas automatiskt till Miljö och Samhällsbyggnad från e-tjänsten.

När ansökan för grävstillstånd och/eller trafikordningsplan har skickats in via e-tjänsten och därmed även villkoren godkänts av sökanden har ett avtal ingåtts med Eslövs kommun. Detta innebär att sökanden ska uppfylla kraven i enlighet med grävbestämmelserna. I annat fall kan vite tas ut enligt punkt 11 i grävbestämmelserna.

Ansökan ska vara Eslövs kommun tillhanda senast 15 arbetsdagar innan arbetet ska påbörjas. Arbete får inte påbörjas innan ansökan blivit godkänd. Grävstillståndet gäller bara för den tid som har angivits i ansökan. Om arbetet behöver fortsätta längre tid måste tillståndet förlängas via e-tjänsten och vara beviljad innan arbetet får fortsätta.

Anmälan om akuta arbeten ska göras till Miljö och Samhällsbyggnad så snart det går, dock senast första vardagen efter att arbetet påbörjats. Anmälan om grävstillstånd görs i efterhand via e-tjänsten, med notering att det gäller en efterhandsanmälan. Endast direkt ledningsbrott är orsak till akut grävning. Kvalitetsdokumentation, enligt punkt 6, ska göras på samma sätt som vid ordinarie arbeten. Stor restriktivitet kommer att tillämpas vid bedömning av om ett arbete ska betraktas som akut.

Om ansökan gäller ett stort geografiskt område så förbehåller kommunen sig rätten att avgöra om sökanden måste dela upp sin ansökan på flera mindre ansökningar. Detta avgörs från fall till fall.

3.2 Ansvarig för ansökan

Ansvarig för ansökan (sökande) är ledningsägare eller vid andra arbeten entreprenör.

Sökanden är ansvarig för alla åtgärder, kostnader och tillstånd som uppstår på grund av arbetet:

- Sökanden är ansvarig för alla skador, förluster, men, intrång med mera som arbetena orsakar kommunen eller tredje man.
- Sökanden är skyldig att ha för verksamheten gällande ansvarsförsäkring.
- Sökanden är skyldig att ha kännedom om och efterleva gällande lagstiftning, författningar som berör arbetet.

- Sökanden är arbetsmiljöansvarig för arbetet.
- Sökanden är skyldig att samordna sitt arbete med alla som kan beröras, till exempel boende, fastighetsägare och näringsidkare.
- Sökanden är skyldig att på ett effektivt sätt informera alla som kan drabbas av störningar eller dylikt.

3.3 Godkänd ansökan

- innebär inte att området med säkerhet är tillgängligt för sökanden att placera ny utrustning. Det är sökandens ansvar att skaffa kunskap om vad som eventuellt kan finnas i eller på marken och ta hänsyn till detta vid planering och utförande av arbetet. Sökanden ska vid ansökan redovisa all utrustning (skåp med mera) som ska placeras på mark.
- innebär inte godkännande av att sökandens ledning eller annan anordning får finnas i eller på kommunalt ägd mark. Grävstillståndet anger villkoren för grävning och återställning och utgör inte något markupplåtelseavtal. Om avtal eller annan rättighet saknas får ledning eller anläggning inte placeras i eller på kommunal mark. Eslövs kommun, Tillväxtavdelningen, hanterar frågor gällande markupplåtelseavtal.
- innebär inte godkännande av att sökandens ledning eller annan anordning får finnas i marken utan anger endast villkor för grävning och återställning. Miljö och Samhällsbyggnad kommer inte att hålla register, karta eller dylikt över ledning eller annan anordning som sökanden placerar i marken.
- gäller bara för den tid som angivits i ansökan. Om arbetet behöver fortsätta längre tid måste tillståndet förlängas via e-tjänsten och vara beviljad innan arbetet får fortsätta.

Dessa grävbestämmelser gäller som grund för varje utfärdat grävstillstånd. Grävstillståndet kan därutöver förenas med olika restriktioner och krav med avseende på metodval, arrangemang, trafikfrågor, grönytor, byggtid, överbyggnad, beläggning vid återställning samt omfattning av återställning.

Grävstillstånd som utfärdas gäller under förutsättning att utförandekraven följs. Grävstillståndet ska alltid finnas på arbetsplatsen.

Eftersom grävstillstånd är tidsbegränsade krävs en förlängning av tillståndet om byggtiden överskrids.

Miljö och Samhällsbyggnad äger rätt att omgående stoppa pågående arbete om grävstillstånd inte beviljats. Alla kostnader på grund av stoppet ska bekostas av sökanden.

4. Avspärrning och utmärkning av arbetsområde/markskada

4.1 Trafikyta

Till ansökan bifogas trafikplaneringsplan (TA-plan).

TA-planen beskriver vilken typ av skyltar, avstängningar och vägmärken som krävs för att åstadkomma en säker trafikmiljö vid vägarbetet för såväl de som har vägen/gaturummet som sin arbetsplats som för de trafikanter som vistas i vägen/gaturummet.

I TA-planen ska innehåll som ny körfältsbredd, typ av vägmärken, avstängningar, körplåtar med mera redovisas.

Tillfällig gångbrygga ska ha en fri bredd av minst 1,5 meter. Körbryggor och gångbryggor dimensioneras för laster enligt Bro 2004, Vägverkets allmänna tekniska krav på broar. Räcke ska utföras för gångbrygga när nivåskillnaden vid sidan är 10 cm eller mer. Körbryggor eller körplåt över ledningsgrav ska vara utförd och förankrad.

Avstängningsanordningar ska utföras så att alla trafikantgrupper på ett betryggande sätt kan passera arbetsplatsen. Tillfälliga trafikplaneringar såsom tung avstängning och körplåt ska vara förankrade på ett betryggande sätt ur trafiksäkerhetsskäl samt för att minimera bullernivån.

Den utmärkningsansvarige ansvarar för att egenkontroll av vägutmärkning dokumenteras och finns tillgänglig för påseende vid arbetsplatsen.

Kontroller ska utföras för att säkerställa trafikplaneringarnas funktion. Utmärkningsansvarig eller ansvarig arbetsledare ska vara anträffbar per telefon alla dygnets timmar.

Utmärkningsansvarig ansvarar för att vägmärken, avspärrningar, varningsbelysning med mera är väl synliga och korrekt placerade under dygnets alla timmar, alla veckans dagar.

Avspärrning och utmärkning ska utföras enligt senaste versionen av Sveriges Kommuners och Landstings Handbok "Arbete på väg" med tillhörande exempelsamling. Denna föreskrift ska gälla även vid akuta åtgärder.

Arbetet ska bedrivas med största möjliga skyndsamhet och med minsta möjliga störningar för allmänhet och trafikanter. **Särskild hänsyn ska tas till de oskyddade trafikanternas framkomlighet.** Sökanden svarar för att trafikplaneringarna flyttas och återställs.

På gångbanor ska en säker passage finnas för gångtrafik förbi arbetsplatsen med en fri bredd om minst 1,5 meter. Om detta inte är möjligt ska hänvisning genom skyltning ske till motsatta sidan vid närmsta övergångsställe/korsning.

På gång- och cykelvägar ska en säker passage finnas för gång- och cykeltrafik förbi arbetsplatsen med en fri bredd om minst 2,25 meter. Om detta inte är möjligt ska hänvisning genom skyltning ske till motsatta sidan vid närmsta övergångsställe/korsning.

Utmärkning och placering av trafik- och skyddsanordningar ska göras enligt ”V3-principen”:

- Varna trafikanterna
- Vägleda trafikanterna
- Värna om vägarbetarna

TA-planen skickas in via e-tjänsten ”Grävtillstånd”.

TA-plan ska lämnas in senast 15 arbetsdagar innan arbetet påbörjas om personal eller arbetsfordon är på eller mindre än 0,5 meter från vägbanan (gäller även gångbana och cykelbana). Arbeta får inte påbörjas innan TA-planen har blivit godkänd.

Om kollektivtrafiken blir påverkad behöver Skånetrafiken ha besked minst 14 arbetsdagar innan arbetets start. Större vägarbeten kan kräva 1,5 månads framförhållning.

Sökanden distribuerar godkänd TA-plan till:

- Räddningstjänst
- Polisen
- Mellanskånes Renhållnings AB i de fall fordon för avfallshantering blir påverkade
- Eslövs kommun, Barn och Familj, e-post: skolskjuts@eslov.se, i de fall skolskjutsar blir påverkade

Väghållaren kan återkalla den godkända trafikanordningsplanen med omedelbar verkan om planen används för arbeten den inte är avsedd för eller där förhållandena är andra än planen avser.

Om arbetet inte är möjligt att genomföra på ett trafiksäkert sätt så måste en ny trafikanordningsplan lämnas in med nya lösningar och trafikanordningar.

4.2 Grönyta

- Avspärning ska göras med avstängningsgrind, koner med horisontella avstängningsbrädor, staket eller dylikt.
- På 1-1,4 meter höjd ska avspärning, på hela sin längd, ha horisontell utmärkning med rödgul reflex, som är minst 0,1 meter hög.
- På högst 0,2 meter höjd ska längs avspärningens hela längd finnas en avstängningsbräda, rör eller dylikt som lätt kan uppfattas av synsvag med käpp.
- Avspärningen ska ha sådan tyngd eller vara så förankrad eller belastad att den står emot om en gående ramlar på den. Avståndet till grop bör vara minst två meter.
- Avspärning med flaggspel, plastband eller dylikt är inte acceptabelt.

5. Läggningsdjup för ledningar med mera

Kabelförläggning ska utföras enligt EBR-standard¹. Övriga ledningar och andra anordningar ska i hårdgjorda ytor ha ett läggningsdjup så att full överbyggnad erhålls på gata, gång/cykelväg eller dylikt. I gröna ytor ska minsta täckning vara 0,5 meter.

6. Hårdgjorda ytor

Om grävning sker i allmän platsmark innan avtal och/eller grävstillstånd finns, kan åtgärden komma att polisanmälas och den grävande parten blir skyldig att betala de kostnader som Miljö och Samhällsbyggnad får med anledning av grävningen (se vidare avsnitt 12 Påföljder).

Allt arbete som rör återställningsarbetet ska kvalitetssäkras genom ifyllande av kvalitetsdokumentation. Till varje objekt ska sökanden utse en kvalitetsansvarig.

Samtliga berörda rännstensbrunnar ska slamsugas före slutbesiktning. Före slutbesiktning ska bitumen tas bort runt alla brunnslock och i brunnslocks samtliga hål för lyftverktyg så att locken lätt kan öppnas. Det får inte förekomma asfaltrester någonstans inne i brunnen. Samtliga befintliga brunnar ska justeras så att däxel ligger 0-10 millimeter under ny beläggning.

Alla asfaltkanter ska sågas eller skäras så att raka kanter uppstår. I första hand ska ledning läggas in mot hustomt för att undvika att störa eventuell kantsten. Om detta inte anses möjligt ska Eslövs kommun kontaktas.

---

¹ EBR = elnätsbranschens riktlinjer

6.1 Omfattning

Minsta bredd på återställning i körbana ska vara en körbanebredd. Stödremsa ska utföras med 0-18, ligga i nivå med beläggningen och vara packad. I anslutning till grönyta ska stödremsa utföras med stenmjöl 0-8.

Vid schakt av > 60 % av bredden på gator ska hela bredden återställas med ny toppbeläggning. Då bredden på befintlig gata understiger 4,0 meter godkänns ingen längsgående skarv, det vill säga asfaltering ska alltid göras av hela gatans bredd. Motlut ska behandlas som gata.

På gång- och cykelvägar ska hela bredden återställas oavsett schaktbredd och ålder på beläggning.

Vid grävning i plattbelagda/stensatta ytor understigande 2 meters bredd ska hela ytan återställas.

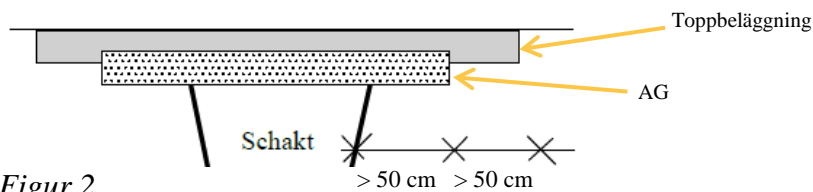
Vid grävning i plattbelagda/stensatta ytor överstigande 2 meters bredd ska återställning ske minst 1 meter utanför schaktkant eller enligt överenskommelse med avdelningen Gata, trafik och park.

Vid tvärgående schakter i körbana med <15 meters mellanrum ska ny toppbeläggning utföras även mellan schakterna enligt figur 1.

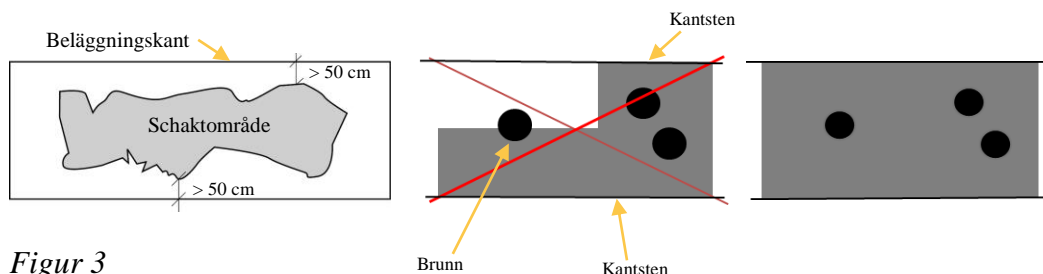
Figur 1

AG-beläggning (där AG finns) och toppbeläggning i gång- och cykelbanor ska alltid utföras minst 50 cm utanför schaktkanten. I körbanor och andra ytor med AG ska dessutom anslutningsfräsning, minst 50 cm, utföras före toppbeläggning enligt figur 2.

Figur 2

Alla asfaltkanter ska rengöras och klistras före asfaltering. Efter asfaltering ska asfaltskarvar förseglas. Asfalt ska sågas/skäras så att långa raka enhetliga beläggningsskanter uppstår enligt figur 3.

Figur 3

6.2 Metoder och tider för återställning av beläggning i körbanor

Återställningen av asfalterade körbanor ska utföras enligt någon av de metoder som beskrivs i figur 4. Maskinläggning ska utföras i största möjliga utsträckning.

När det gäller grusvägar och stensatta körbanor ska sökanden kontakta avdelningen Gata, trafik och park för överenskommelse.

Första återställningen

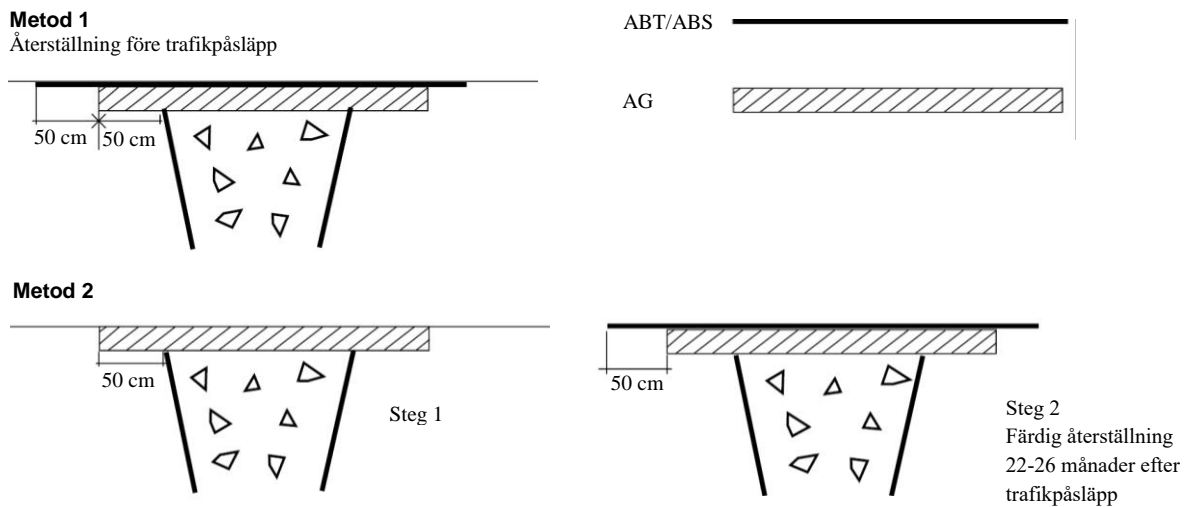
Det befintliga bitumenbundna bärlagret tas bort till ett avstånd om minst 50 cm från orörd schaktvägg. Befintlig beläggningssyta sågas. Linjen ska vara rak och sågas genom samtliga asfaltlager. Sågade spår ska förseglas. Befintlig sågad asfaltkant ska klistras innan det bitumenbundna bärlagret läggs ut. Därefter beläggs ytan med asfaltbundet grus (AG) med förhöjd bindemedelshalt ända upp till ytan. Kanterna ska vara raka och ytorna rektangulära.

Andra återställningen

Färdigställande (andra återställning) ska vara gjord 22–26 månader efter trafikpåsläpp.

Vid schaktdjup > 0,7 meter är endast metod 2 godkänd. Toppbeläggning ska i de fallen utföras innan garantibesiktningen.

I kvalitetsdokumentationen ska entreprenören ange vilken metod som valts. Observera att alla körbaneytor ska ha minst AG-beläggning (AG alternativt AG + topp) innan de trafikeras.

Figur 4

Gator belagda med gatsten ska vid schaktdjup $>0,7$ meter återställas med AG alternativt kallasfalt upp till färdig nivå före trafikpåsläpp. Gatstensbeläggningen ska sättas 12 månader efter att ytan trafikerats. Tiden gäller tjälfri period. Vid schaktdjup $<0,7$ meter får gatstenen sättas före trafikpåsläpp.

Om det av tekniska skäl (vädret är sådant att fullgod teknisk kvalitet inte kan säkerställas) inte är möjligt att omedelbart göra slutlig återställning ska provisorisk återställning ske så att avspärningarna kan tas bort.

Vid provisorisk återställning gäller att:

- slitlagret ska bestå av AG
- inga nivåskillnader får finnas till anslutande slitlageryta
- ytjämnheten ska vara god
- i avvaktan på slutlig återställning ska utmärkning ske med lämpliga vägmärken.

Sökanden ansvarar för kontinuerlig tillsyn och reparation av provisoriskt återställd yta så att ovanstående villkor är uppfyllda. Slutlig återställning ska göras så snart det är tekniskt möjligt.

6.3 Metoder och tider för återställning av beläggning i cykelvägar och gångbanor

Slutlig återställning ska göras före trafikpåsläpp. Vid schakt $>0,7$ meter kan Miljö och Samhällsbyggnad bestämma att återställning ska göras med AG och att färdig beläggning ska utföras 12 månader senare (tjälfri period).

Om det av tekniska skäl (till exempel att vädret är sådant att fullgod teknisk kvalitet inte kan säkerställas) inte är möjligt att omedelbart göra slutlig återställning ska provisorisk återställning ske så att avspärningarna kan tas bort.

Vid provisorisk återställning gäller att:

- slitlagret ska bestå av AG
- inga nivåskillnader får finnas till anslutande asfalts- eller plattytta
- ytjämnheten ska vara lika med framtida asfalts-/plattytta
- i avvaktan på slutlig återställning ska utmärkning ske med lämpliga vägmärken

Sökanden ansvarar för kontinuerlig tillsyn och reparation av provisoriskt återställd yta så att ovanstående villkor är uppfyllda. Slutlig återställning ska göras så snart det är tekniskt möjligt.

6.4 Återfyllning och överbyggnadsmaterial

Återfyllning ska utföras i enlighet med AMA Anläggning 17.

Överbyggnaden ska utföras enligt tabell 6.1 Vilken typ av överbyggnad som ska användas framgår av kartor i e-tjänsten med indelning av gatorna efter funktionsklass.

Tabell 6.1

Överbyggnadstyp 1. Huvudgator + industrigator/infartsgator

40 mm	ABT 11 B85
110 mm	AG 22 (utföres i två lager)
80 mm	Bärlager 0–40
510 mm	Förstärkningslager 0–90
Σ 740 mm	

Överbyggnadstyp 2. Uppsamlingsgator

40 mm	ABT 11 B85
70 mm	AG 22
80 mm	Bärlager 0–40
420 mm	Förstärkningslager 0–90
Σ 610 mm	

Överbyggnadstyp 3. Lokalgator

25 mm	ABT 8 B180
50 mm	AG 22
80 mm	Bärlager 0–40
370 mm	Förstärkningslager 0–90
Σ 525 mm	

Överbyggnadstyp 4. GC-vägar

Asfaltbeläggning		Grusbeläggning	
40 mm	ABT 8 B180	15 mm	Stenmjöl 0–8 likt befintlig
80 mm	Bärlager 0–20	40 mm	Bärlager 0–20
240 mm	Förstärkningslager 0-90	80 mm	Bärlager 0–40
		225 mm	Förstärkningslager 0–90
Σ 360 mm		Σ 360 mm	

Överbyggnadstyp 5. Gångbanor

Asfaltbeläggning		Plattbeläggning		Grusbeläggning	
35 mm	ABT 8 B180	60 mm	Btg-plattor	15 mm	Stenmjöl 0–8 likt befintlig
265 mm	Bärlager 0–20	30 mm	Sättsand	40 mm	0–20
		210 mm	Bärlager 0–40	245 mm	Bärlager 0–40
Σ 300 mm		Σ 300 mm		Σ 300 mm	

7. Grönytor

Om grävning sker i allmän platsmark innan avtal och/eller gräv tillstånd finns, kan åtgärden komma att polisanmälas och den grävande parten blir skyldig att betala de kostnader som Miljö och Samhällsbyggnad får med anledning av grävningen (se vidare avsnitt 12 Påföljder).

Återställning ska ske minst 30 cm utanför schaktkanten. Allt arbete som rör återställningsarbetet ska kvalitetssäkras genom ifyllande av kvalitetsdokumentation. Till varje objekt ska sökanden utse en kvalitetsansvarig.

Samtliga berörda rännstens- och kupolbrunnar ska slamsugas före slutbesiktning.

7.1 Förebyggande åtgärder

Erforderlig beskärning av träd och buskage ska ombesörjas av sökandens entreprenör på ett fackmannamässigt sätt efter anvisningar av Miljö och Samhällsbyggnad.

Om arbete ska bedrivas inom trädets droppzon eller närmare än fem meter från stammen ska detta anges i ansökan. Särskilda krav kommer ställas på sökanden om hur arbetet ska utföras och om eventuella skyddsåtgärder.

Grövre rötter får inte kapas utan tillstånd. Om så erfordras ska tunnling under rötterna utföras. Vid kapning av rötter ska snittytorna vara jämna för att undvika rötangrepp.

Rötter får inte utsättas för torka, utan ska täckas/skuggas med säckväv eller dylikt. Täckningsmaterial ska hållas fuktigt.

Vid arbete på grönytor ska sådana maskiner användas så att packningsskador undviks.

Närliggande träd ska skyddas med staket eller inbrädning under byggnadstiden. Miljö och Samhällsbyggnad anvisar vilka träd som ska skyddas. Transporter eller upplag på marken får inte förekomma invid träd utan särskilda skyddsåtgärder. Överenskommelse om vilka skyddsåtgärder som ska vidtas och deras omfattning beslutas av Miljö och Samhällsbyggnad i varje enskilt fall.

Avverkning av träd och buskage får inte ske utan Miljö och Samhällsbyggnads tillstånd.

Vid syn på gröna ytor ska eventuella träd och buskar som måste tas bort ersättas enligt överenskommelse med Miljö och Samhällsbyggnad. Värdering av träd görs enligt Alnarpsmodellen. Sökanden står för värderingskostnaden.

7.2 Materialhantering

Växtmaterial som avses att återplanteras ska jordslås.

Förvaring och handhavande av oljor, drivmedel och dylikt ska ske på sådant sätt att spill inte förekommer. Förvaring av dylikt får inte ske i planteringsyta eller intill träd.

7.3 Återfyllning

Återfyllning ska utföras i enlighet med AMA Anläggning 17.

7.4 Slutlig återställning

Sökanden svarar för grässådd, plantering, återplacering av utrustning etcetera. Återställning ska utföras i enlighet med AMA Anläggning 17.

Återställning ska göras med samma kvalitet som innan grävningen. Matjordslager ska ha en överhöjning på 10 % av lagertjockleken.

8. Utrustning, befintligt material med mera

All utrustning (till exempel vägmärken, stolpar, soffor, papperskorgar, lekutrustning, gatsten, plattor, växtmaterial, reklamskyltar), som måste flyttas på grund av sökandens arbete, ska förvaras så att den inte skadas. Sökanden ska ordna plats för upplag under byggtiden.

Skadad utrustning ska ersättas av sökanden med ny motsvarande. Detta gäller oberoende vem som äger utrustningen.

Upptagen/uppriven utrustning och materiel ska lagras så att den inte kan användas för vandalism.

Överbliven materiel som ägs av Miljö och Samhällsbyggnad och kan återanvändas ska levereras till Miljö och Samhällsbyggnads upplagsplats. Miljö och Samhällsbyggnads representant avgör vad som kan återanvändas.

9. Besiktning, garanti med mera

9.1 Försyn

Innan arbetet påbörjas ska syn av arbetsområdet utföras. Vid besiktningen ska representanter för Miljö och Samhällsbyggnad samt sökanden närvara. Sökanden svarar för kallelse och upprättar protokoll, som ska justeras av Miljö och Samhällsbyggnad.

Försyn ska genomföras för att kunna godkänna föreslaget arbetsområde, ledningsdragning med mera.

Försyn på gatumark kan vara ett fysiskt möte på plats eller fotografier som tydligt visar det område som berörs. Vilken typ av försyn som krävs avgörs i varje enskilt fall av ansvarig tjänsteman. För att bedöma om försyn på plats krävs ska fotografierna skickas in via e-tjänsten för att avgöra vilket som gäller i respektive fall.

Försyn på parkmark kan vara ett fysiskt möte på plats, eller fotografier som tydligt visar det område som berörs. Vilken typ av försyn som krävs avgörs i varje enskilt fall av ansvarig tjänsteman. För att bedöma om försyn på plats krävs ska fotografierna skickas in via e-tjänsten för att avgöra vilket som gäller i respektive fall.

Godkänd försyn innebär INTE att tillstånd har getts för grävning.

Om sökanden inte kallar till syn anses området ha varit i fullgott skick då grävning påbörjades.

9.2 Klaranmälan/Eftersyn

Sökanden ska klaranmäla arbetet till slutbesiktning senast två veckor efter trafikpåsläpp (trafikerade ytor) respektive färdigställande (grönytor). När entreprenör planterat buskar och träd efter avslutat arbete ska dessa etableringsbesiktigas efter två år. Entreprenör kallar till besiktning. Kvalitetsdokumentationen ska överlämnas till Miljö och Samhällsbyggnad vid slutbesiktningstillfället.

Eftersyn på gatumark kan vara ett fysiskt möte på plats eller fotografier som tydligt visar det område som berörs. Vilken typ av eftersyn som krävs avgörs i varje enskilt fall av driftingenjören. För att bedöma om eftersyn på plats krävs ska fotografierna skickas in via e-tjänsten för att avgöra vilket som gäller i ert fall.

Eftersyn på parkmark kan vara ett fysiskt möte på plats, eller fotografier som tydligt visar det område som berörs. Vilken typ av eftersyn som krävs avgörs i varje enskilt fall av entreprenadledaren. För att bedöma om eftersyn på plats krävs ska fotografierna skickas in via e-tjänsten för att avgöra vilket som gäller i respektive fall.

Sökandens ansvar för onormala sättningar och andra fel som kan hänföras till återfyllnaden gäller i två år efter godkänd slutbesiktning. Även påverkan på vegetation omfattas av garantin. Vid instörtning ska ansvaret gälla även efter det andra året.

Sökanden kallar till garantibesiktning före garantitidens utgång. Om inte sökanden kallar till garantibesiktning löper garantitiden vidare.

9.3 Akuta arbeten

Vid akuta arbeten ska fotografier tagna före och efter arbetet skickas in samtidigt som efteranmälan görs via e-tjänsten. Endast direkt ledningsbrott är orsak till akut grävning. Kvalitetsdokumentation, enligt punkt 6, ska göras på samma sätt som vid ordinarie arbeten. Stor restriktivitet kommer att tillämpas vid bedömning av om ett arbete ska betraktas som akut.

Sökanden ska anmäla arbetet till slutbesiktning senast två veckor efter trafikpåsläpp (trafikerade ytor) respektive färdigställande (grönytor). När entreprenör planterat buskar och träd efter avslutat arbete ska dessa etableringsbesiktigas efter två år. Entreprenör kallar till besiktning. Kvalitetsdokumentationen ska överlämnas till Miljö och Samhällsbyggnad vid slutbesiktningstillfället.

Sökandens ansvar för onormala sättningar och andra fel som kan hänföras till återfyllnaden gäller i två år efter godkänd slutbesiktning. Även påverkan på vegetation omfattas av garantin. Vid instörtning ska ansvaret gälla även efter det andra året.

Sökanden kallar till garantibesiktning före garantitidens utgång. Om inte sökanden kallar till garantibesiktning löper garantitiden vidare.

9.4 Avspärning/utmärkning

Avspärning/utmärkning ska ske. Minst en informationsskylt med upplysning om vem som ansvarar för arbetet ska vara uppsatt på arbetsplatsen tills återställning skett och avspärningar tagits bort. På skylten ska minst finnas telefonnummer dit allmänheten kan vända sig med frågor om och synpunkter på arbetsplatsen samt uppgift om när arbetet planeras vara avslutat.

Om det av tekniska skäl inte är möjligt att omedelbart göra slutlig återställning ska provisorisk återställning ske så att avspärningarna kan tas bort. Exempelvis om vädret är sådant att godkänd teknisk kvalitet inte kan uppnås. Det är sökanden som ansvarar för kontinuerlig tillsyn och reparation av provisoriskt återställd yta. Slutlig återställning ska göras så snart det är tekniskt möjligt.

När vägarbete inte utförs aktivt ska vägmärke A20 (varning för vägarbete) täckas eller tas bort och vid behov ersättas med vägmärke A40 (varning för

annan fara) med tilläggstavla ”Vägarbetsområde”. Skylten placeras 5-75 meter före arbetsområdet.

Särskild hänsyn ska tas till oskyddade trafikanter.

Tillståndet gäller allmän plats. Om grävningen utförs på annan mark ska sökanden kontakta fastighetsägaren.

10. Ersättning

Sökanden ska ersätta Miljö och Samhällsbyggnad för administration och framtida ökade kostnader för underhåll med mera av de ytor där grävning förekommit. Detta gäller både vid föransmälan och efteransmälan.

Entreprenörer som utför arbeten på uppdrag av Eslövs kommun (väghållaren) ska ansöka och erhålla tillstånd samt återställa ytan i enlighet med dessa bestämmelser, men är undantagna avgifter för administration och framtida ökade kostnader för underhåll med mera av de ytor där grävning förekommit.

Enligt avtal mellan Eslövs kommun och VA Syd gällande från 2015-10-01 ska ingen ersättning tas ut för den administrativa avgiften.

Sökanden kan bli ersättningsskyldig för ökade driftskostnader som uppstår för Miljö och Samhällsbyggnad under byggnadstiden, till exempel begränsad framkomlighet för snöröjningsfordon.

Ersättningarnas storlek framgår av vid varje tillfälle gällande taxa, som fastställts av kommunfullmäktige.

11. Viten

När ansökan har skickats in via e-tjänsten och därmed även villkoren godkänts av sökanden har ett avtal ingåtts med Eslövs kommun. Detta innebär att sökanden ska uppfylla kraven i enlighet med grävbestämmelserna. I annat fall kan vite komma att tas ut.

Stickprovsmässiga kontroller och kontroller vid behov kommer att utföras av Miljö och Samhällsbyggnad. Om brister upptäcks kommer vite att utdömas enligt av kommunfullmäktige fastställd taxa.

12. Påföljder

Den som påbörjar grävningsarbeten utan gräv tillstånd eller bryter mot tillståndets villkor, riskerar dels skadeståndskrav från kommunen, samt riskerar att behöva ta bort/flytta ledningen och återställa.

Om grävning sker i allmän platsmark innan gräv tillstånd föreligger, kan åtgärden komma att polisanmälas, och den grävande parten blir skyldig att betala de kostnader som Miljö och Samhällsbyggnad får med anledning av grävningen

12.1 Senareläggning av arbete

Om ansökan om gräv tillstånd kommer in för sent till Eslövs kommun eller om nödvändiga handlingar saknas kan grävningsarbetet försenas. Normal handläggningstid är 15 arbetsdagar från det datum samtliga handlingar är korrekta och inskickade.

12.2 Avbrytande av arbete

Eslövs kommun förbehåller sig rätten att, efter samråd med sökanden, omedelbart avbryta arbete om grävning medför att trafikanters eller tredje mans säkerhet äventyras – eller om trafikantordningsplan, säkerhetsföreskrifter eller gällande grävbestämmelser ej följs. Kommunen kommer då att på sökandens bekostnad utföra eventuellt resterande nödvändigt arbete gällande återställning.

Arbetet kan även avbrytas om arbetet inte är avslutat innan angiven tid och gräv tillståndet inte har förlängts eller om påtalade brister inte åtgärdats exempelvis beträffande miljön.

12.3 Neka att bevilja tillstånd

Vid utebliven klaransmälan/eftersyn och ej godkänd återställning har kommunen rätt att inte bevilja fler gräv tillstånd och TA-planer. Om sökanden sedan tidigare har obetalda tillstånd har kommunen rätt att neka till att bevilja gräv tillstånd och TA-planer.